สารบัญ

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร : ศักยภาพและการต่อสู้ของท้องถิ่น.....1
1. ชุมชนในฐานะเป็นวาทกรรมของรัฐ 3
2. คลังความรู้เกี่ยวกับ "ชุมชน" และ "ทรัพยากร" ในภาคเหนือ 6
3. การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการมองพัฒนาในพื้นที่สูง 11
4. แนวทางการศึกษาชุมชนหลังจาก "โครงสร้างหลวม" 12
5. จากวัฒนธรรมชุมชนถึงป่าชุมชน 17
6. นักวิชาการ และ NGO 23
7. ประชาสังคมและกระแสสิ่งแวดล้อม 27
8. บทสรุป 34
ภาคผนวกที่ 1 : ความเชื่ออันเกี่ยวกับการรักษาป่า 48
ภาคผนวกที่ 2 : "ศักยภาพชุมชน" ใน "ป่าชุมชน" 51

ชุมชนกับการจัดทรัพยากรที่ดินในภาคเหนือ.....53
บทนำ 55
1. การใช้และการจัดการที่ดินของชุมชนบนพื้นที่สูง 56
3. ปัญหาความขัดแย้งการใช้และการถือครองที่ดินในพื้นที่ราบลุ่ม..... 107
3. การแทรกแซงของรัฐกับการสูญเสียอำนาจในการควบคุมทรัพยากรที่ดินของชุมชน 117
4. กระบวนการทางสังคมกับการควบคุมการใช้ที่ดิน 127
5. บทสรุป 129

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภาคเหนือ 133
บทนำ 135
1. การสำรวจงานศึกษาวิจัยชุมชนกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภาคเหนือ 138
2. บทสรุป 174

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรน้ำในภาคเหนือ 177
บทนำ 179
1. การศึกษาเกี่ยวกับชุมชนกับการจัดการทรัพยากรน้ำในยุคแรก 182
2. การจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม 189
3. วิกฤตการขาดแคลนน้ำนำไปสู่ความขัดแย้ง 196
4. เขื่อนขนาดใหญ่ : ที่มาของความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรน้ำ 201
5. กรณีศึกษา : ปรากฏการณ์ของความขัดแย้งในการจัดการน้ำในท้องถิ่น 208
6. บทสรุป 211

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในภาคอีสาน 217
บทนำ 219
1. สภาพปัจจุบันของชุมชน ทรัพยากรและการจัดการ 220
2. แนวการศึกษาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน 242
3. ศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 264
4. บทสรุป 278

ชุมชนกับการจัดทรัพยากร : ภาคตะวันตก 283
1. ที่มาและประเด็นการศึกษา 285
2. วิธีวิทยา 288
3. ฐานทรัพยากรและสังคมชุมชนภาคตะวันตก 296

4. ระบบนิเวศชุมชน 300
5. ภูมิภาคแห่งความหลากหลายทางด้านทรัพยากรและ
ความอุดมสมบูรณ์ 302
6. ปรากฏการณ์ความขัดแย้ง 303
7. การพัฒนาอย่างเร่งรีบนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้ง 304
8. ที่มาและสาเหตุของความขัดแย้ง 309
9. รูปแบบความขัดแย้ง 311
10. ความรุนแรง พัฒนาการ และความคลี่คลายของปัญหา 316
11. บนความขัดแย้ง การสนองตอบของชุมชนหายไปไหน?:
บทวิเคราะห์ 318
12. บทสรุป 329
ภาคผนวก 333

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรในภาคตะวันออก : การสำรวจ
องค์ความรู้ 399
1. การศึกษาเกี่ยวกับภาคตะวันออก 401
2. การพัฒนาและแบบแผนการใช้ทรัพยากรในภาคตะวันออก 404
3. ปัญหาการพัฒนาและความขัดแย้งทางทรัพยากร 425
4. การจัดการทรัพยากรในภาคตะวันออก 442
5. ศักยภาพชุมชนกับการจัดการทรัพยากร 455
6. ช่องว่างของความรู้และทิศทางการวิจัย 476
เชิงอรรถ 484

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภาคใต้ :
สถานภาพการศึกษา 491
บทนำ 493
1. ชุมชนและการจัดการทรัพยากรป่าไม้: เรื่องของการเปลี่ยนแปลง
กระบวนทัศน์ 495

2. ลักษณะและพัฒนาการบริบทความขัดแย้งเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ในภาคใต้ 497
3. การศึกษาประเด็นของชุมชน 507
4. โจทย์และประเด็นการศึกษาวิจัยที่ควรพิจารณาในอนาคต 511
เชิงอรรถ 513

ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลในภาคใต้ **541**
บทนำ 543
1. ลักษณะและประเภทของปัญหาความขัดแย้ง 547
2. พัฒนาการของบริบทและเงื่อนไขความขัดแย้ง 550
3. แนวทางการศึกษาการจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่ง 565
4. ศักยภาพและทางเลือกของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งโดยชุมชน . 578

บรรณานุกรม (ภาค) **605**
งานศึกษาเชิงทฤษฎีและกรณีศึกษาต่างประเทศ 589
งานวิจัยของชาวต่างประเทศ 613
เอกสารของหน่วยงานต่างๆ 627
หนังสือพิมพ์ 641
งานวิจัยของไทย 647
วิทยานิพนธ์ 685

ชื่อ
พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร
สถานการณ์ในประเทศไทย

คณะนักวิจัย

จามะรี เชียงทอง
ประเทือง นรินทรางกูล ณ อยุธยา
ชูศักดิ์ วิทยาภัค
วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์
ประสิทธิ์ คุณรัตน์
โอภาส ปัญญา
อนุชาติ พวงสำลี
วิภานุ คงจันทร์
ฉันทนา บรรพศิริโชติ
นฤมล หิญชีระนันทน์
วัฒนา สุกัณศีล

บรรณาธิการ

อานันท์ ภาญจนพันธุ์

033.7
เลขหมู่ 426
2543 ชื่อ
เลขทะเบียน 11154
วันที่ 6 มิ.ย. 46
0030-65660

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
1110008323

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พฤษภาคม 2543

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี